

Prawa pracownicze (13). Dodatkowe zajęcia pod kontrolą

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: niedziela, 15, maj 2016 06:00

Sylwia Cyrankiewicz-Gortyńska

Odsłony: 5806

Urzędnik samorządowy nie ma pełnej swobody w wyborze aktywności, którą będzie się zajmował poza obowiązkami służbowymi. Naruszenie ustawowych zakazów może przypłacić zwolnieniem.

Wszyscy pracownicy zatrudnieni na stanowiskach urzędniczych, w tym kierowniczych mają zakaz wykonywania zajęć sprzecznych z obowiązkami ustawowymi. Płyynie on z art. 30 ust. 1 ustawy z 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych.

Zgodnie z tym przepisem urzędnik nie może wykonywać zajęć pozostających w sprzeczności lub związanych z zajęciami, które wykonuje w ramach obowiązków służbowych, wywołujących uzasadnione podejrzenie o stronniczość lub interesowność oraz zajęć sprzecznych z obowiązkami wynikającymi z ustawy.

Uzasadnione podejrzenie

Podejrzenie nie musi mieć podstawy w realnych wydarzeniach. Inaczej nie jest zasadne. - *Przepis ma przede wszystkim charakter profilaktyczny, a zatem może i powinien wyprzedzać realne zdarzenia* – tłumaczy Stefan Płażek w Komentarzu do ustawy o pracownikach samorządowych, LEX 2014 pod red. Krzysztofa Barana.

Zakaz wykonywania zajęć odnosi się zarówno czynności zarobkowych, jak i niezarobkowych.

Jako przykłady zabronionych rodzajów aktywności podaje się m.in.: zatrudnienie w administracji rządowej, a zwłaszcza w komórkach sprawujących nadzór nad samorządem; zatrudnienie w regionalnej izbie obrachunkowej; zatrudnienie pracownika urzędu gminy w jednostce organizacyjnej podległej wójtowi (odpowiednio również pracownika starostwa lub urzędu wojewódzkiego w powiatowej lub wojewódzkiej samorządowej jednostce organizacyjnej); zatrudnienie w firmach doradczych, prawniczych świadczących usługi na rzecz danej jednostki samorządu. Nie jest natomiast zakazana działalność naukowa, publicystyczna czy artystyczna.

Każda czynność

Jak tłumaczy Agnieszka Rzetecka-Gil w Ustawa o pracownikach samorządowych. Komentarz, publ. LexisNexis 2009 *niedozwolone zajęcia to wszelkie dodatkowe zajęcia, niezależnie od ich podstawy prawnej (umowa o pracę, umowa cywilnoprawna, osobiście prowadzona działalność gospodarcza), a nawet takie, które nie są związane z istnieniem jakiegokolwiek stosunku prawnego.* - *Z punktu widzenia formy wykonywanych zajęć - wskazuje się, że zakaz ten obejmuje wszelkiego rodzaju aktywność zawodową, polityczną czy społeczną podejmowaną poza zatrudnieniem u pracodawcy samorządowego* – pisze Agnieszka Rzetecka-Gil.

Pracownik nie może prowadzić własnej działalności gospodarczej w czasie i miejscu wykonywania pracy w ramach stosunku pracy na rzecz pracodawcy samorządowego. Potwierdza to nadal aktualna teza wyroku Sądu Najwyższego z 15 lutego 2006 r., sygn. akt. II PK 134/05, w którym czytamy, że *wykonywanie prywatnej działalności gospodarczej przez pracownika samorządowego w czasie i miejscu zatrudnienia pozostaje w sprzeczności z jego obowiązkami pracowniczymi oraz może wywoływać uzasadnione podejrzenie o stronniczość lub interesowność nawet wtedy, gdy dotyczy działalności nieobjętej bezpośrednio jego zakresem czynności pracowniczych.*

Prawa pracownicze (13). Dodatkowe zajęcia pod kontrolą

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: niedziela, 15, maj 2016 06:00

Sylwia Cyrankiewicz-Gortyńska

Odśloni: 5806

Zajęcia dodatkowe nie muszą wcale oznaczać, że praca urzędnicza jest podstawową dla danej osoby. Można zatem w pełni prowadzić własną działalność gospodarczą i pozostawać w zatrudnieniu w samorządzie na ułamek etatu i spotkać się z zarzutem wykonywania niewłaściwych zajęć dodatkowych w stosunku do pracy urzędniczej.

Zgoda bez znaczenia

Urzędnik samorządowy nie ma obowiązku występowania do pracodawcy o wyrażenie zgody na wykonywanie jakichkolwiek zajęć pozasłużbowych. Co więcej, nawet uzyskanie aprobaty dla czynności sprzecznych z ustawą nie zwolni pracownika z poniesienia konsekwencji ich wykonywania. A te prowadzą do natychmiastowej utraty posady.

Zwolnienie dyscyplinarne

Zgodnie bowiem z art. 30 ust. 2 ustawy o pracownikach samorządowych przypadku stwierdzenia naruszenia przez pracownika samorządowego któregośkolwiek z zakazów niezwłocznie rozwiązuje się z nim, bez wypowiedzenia, stosunek pracy.

Z przepisu tego wynika, że zwolnienie jest obligatoryjne. Jednakże pojawiają się głosy, że mimo to przepis ten nie powinien być za każdym razem stosowany automatycznie. Warto bowiem zwrócić uwagę na pewne okoliczności łagodzące. Stefan Płażek tłumaczy, że *jakkolwiek w razie naruszenia zakazów z art. 30 ust. 1 ustawy o pracownikach samorządowych pracodawca co do zasady winien wdrożyć postępowanie w kierunku rozwiązania umowy bez wypowiedzenia z winy pracownika, to jednak w przypadkach stwierdzenia braku winy, nikłego jej rozmiaru lub ewidentnej błahości naruszeń może rozważyć rezygnację z natychmiastowego rozwiązania umowy i zastosowanie innej sankcji (lub też nawet żadnej)*. Stefan Płażek przypomina, że *w orzecznictwie sądowym istnieją przypadki, gdy mimo kategorycznego ujętego obowiązku zwolnienia pracownika uznaje się prawo pracodawcy do ostatecznej decyzji w tym przedmiocie*. Tak np. orzekł Sąd Najwyższy w zakresie uchybień polegających na spóźnieniu w złożeniu oświadczenia o stanie majątkowym.

Nie chodzi tu jednak o przymykanie oka na przewinienia urzędników.

- Zachowanie przez pracodawcę bierności mimo powzięcia informacji o naruszeniu art. 30 ust. 1 ustawy o pracownikach samorządowych, a zwłaszcza nierozwiązanie umowy mimo braku ku temu szczególnych okoliczności, jest poważnym sprzeniewierzeniem się przez tegoż pracodawcę jego ustawowemu obowiązkowi, ze wszystkimi tego prawnymi następstwami – wyjaśnia Stefan Płażek.

Nie dla doradców...

Zakazem nie są objęci pracownicy zatrudnieni na stanowiskach doradców i asystentów oraz pomocniczych i obsługi. Jest to krytykowane w doktrynie. Agnieszka Rzetecka - Gil przypomina, że *nieobjęcie zakresem tego przepisu asystentów i doradców spotkało się z negatywną oceną - jako istotny błąd ustawodawcy, uwzględniając okoliczność, że w szczególności wpływ doradcy na sposób realizacji zadań publicznych jest o wiele większy niż innych pracowników, nawet zatrudnionych na kierowniczych stanowiskach urzędniczych*.

... ale dla skarbników

Prawa pracownicze (13). Dodatkowe zajęcia pod kontrolą

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: niedziela, 15, maj 2016 06:00

Sylwia Cyrankiewicz-Gortyńska

Odłony: 5806

Natomiast w świetle wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie z 5 lutego 2015 r., sygn. akt III SA/Lu 532/14 *prawidłowa wykładnia art. 30 ustawy z 2008 r. o pracownikach samorządowych wskazuje, iż obejmuje on również skarbników gmin, zatrudnionych na podstawie powołania. WSA uznał, że ocena, czy doszło do naruszenia zakazu w konkretnej sytuacji powinna opierać się na rozważeniu relacji pomiędzy obowiązkami pracownika samorządowego na stanowisku, na którym jest zatrudniony w urzędzie oraz rodzajem dodatkowych zajęć, które podjął. Najczęściej do naruszenia zakazu z art. 30 ust. 1 ustawy z 2008 r. o pracownikach samorządowych będzie dochodzić w sytuacjach, w których istnieje ryzyko, że pracownik mógłby wykorzystać swoje kompetencje urzędowe w działalności, którą podejmuje dodatkowo. Jeszcze raz trzeba podkreślić, że nie chodzi o wykazanie konkretnych zdarzeń, które miały taki charakter, ile o wykazanie, że takie niebezpieczeństwo racjonalnie istnieje.*